

Käibemaksu tagastusnõuete kontrolli muutus

Kontroll enne KMD INFi esitamise nõuet

- Tagastusnõude põhjendatuse hindamiseks pidi maksuhaldur väljastama tagastusnõude esitajale teabepäringu tagastusnõude tinginud tehingute kohta (kes on tehingupartner, mida soetati jne). See võttis aega keskmiselt 10 päeva.
- Kahtluste kinnitumise korral pidanuks maksuhaldur seejärel pöörduma tagastusnõude esitanud tehingupartneri poole selgituste saamiseks ja vajadusel müüdud kauba päritolu kindlaks tegemiseks. Ajakulu minimaalselt nädal.
- Kui ka tehingupartnerilt saadud teabe analüüsimisel kahtlus püsis, oli vajalik teha korraldus järgmisele lülile tehinguahelas, et saada info tema hankija kohta jne.
- **Kokkuvõttes võis kauba tehinguahela kohta täieliku info saamine võtta aega kuid, mille järel saaks alles hakata hindama tehingute maksustamise õigsust.**

Kontroll peale KMD INF esitamise nõuet

- KMD INF esitamisel 22.12.2014 sai maksuhaldur tagastusnõude esitaja INFilt andmed tema tehingupartnerite kohta samal kuupäeval.
- Ühtlasi oli võimalik tehingupartneri INFilt saada kohe info tema hankija kohta, hankija INFilt tolle allhankija kohta jne.
- **Seega on tuvastusmenetluse esimestel päevadel näha kogu kauba liikumise tehinguahel ning võimalik tehinguahelas osalenud isikute tausta ja maksudeklaratsioonide järgi hinnata tagastusnõude põhjendatust, võimalikke riske ja täiendava kontrolli vajadust.**
- **Tagastusnõuded, mille puhul riske ei tuvastata, on tänu KMD INFile võimalik rahuldada varasemast kiiremini ja tegeleda enam menetlustega, mis vajavad maksuhalduri tähelepanu.**

Tuvastatud kontrolliobjektid

- Detsembris deklareeris 3391 isikut ostuarveid riskiga ettevõtetega 46 miljoni € väärtuses. Riskiga ettevõtetega tehingute puhul on põhjust kahtlustada fiktiivsete kulude suurendamist.
- Detsembris ei deklareerinud ca 1540 isikut müügiarveid, kuid nende tehingupartnerid näitavad neilt soetust vähemalt 1000€ eest. Kokku on nende isikute tehingute summa ca 25 mln €. Selliste tehingute puhul võib kahtlustada käibe varjamist või ostja poolt kulude fiktiivset suurendamist.
- Detsembris deklareerisid ca 1380 isikut soetust selliselt hankijalt, kes ei olnud novembris registreeritud käibemaksukohustuslasena. Kokku on nende isikute tehingute summa 3,6 miljonit eurot. Nende hulgas on selliseid isikuid, kes olid enne novembrit juba käibemaksukohustuslaste registrist kustutatud või said käibemaksukohustuslaseks alles peale novembrit.

Valik näiteid maksuhalduri kontrollitaktika muutusest seoses käibemaksudeklaratsiooni lisa esitamise nõudega

Näide 1

29.12.2014 alustati kontrolli äriühingu A novembrikuu käibemaksudeklaratsioonil kajastatud andmete õigsuse ja tagastusnõude põhjendatuse tuvastamiseks. Tänu INF andmetele oli selgunud, et 900 000 eurot maksva seadme ühe kuu jooksul toimunud tehinguteahelas osaleb vähemalt 5 äriühingut, kellest 3 puhul on alust kahtlustada, et tegemist on reaalselt ettevõtlusega mittetegelevate äriühingutega.

Tehinguahela viimane lüli INFil tehingut ei deklareeri, mistõttu on seadme tegelik päritolu ja tegelik müüja teadmata ning vajab kontrolli käigus välja selgitamist.

Tehingult tasumisele kuuluvat käibemaksu (181 000 eurot) ükski lüli INFidel nähtavas tehinguahelas riigile ei tasu. Tulenevalt eeltoodust on kahtlus, et tehinguahelas on toime pandud maksupettus.

Tänu esmase info olemasolule, oli kontrollijal võimalik juba kontrolli alguses kavandada edasine menetlustaktika, viies esimese menetlustoiminguna läbi vaatluse tagastusnõude esitaja tegevuskohas, mille käigus vaadati juba üle soetatud seadmed ja võeti vastavad seletused. Samuti on võimalik küsitleda kõik tehinguahelas osalenud äriühinguid korruga ja koheselt, mitte ükshaaval nende osaluse selgumisel paarinädalaste vahedega.

Näide 2

Äriühing kajastas novembrikuu INF B-osas (ostuarved) soetust tuntud ja korralikult Eesti äriühingult ühe arve alusel, mille alusel esitas käibemaksu tagastusnõude summas ca 1500 eurot.

Varasemate kontrollide käigus oli ilmnenud, et antud isik esitab pidevalt käibedeklaratsioone valeandmetega, st deklareerib sisendkäibemaksusummasid suuremas summas kui ostuarvetel tegelikult on märgitud, sh eespool mainitud tuntud ja korraliku Eesti äriühingu arveid.

Kui varem võttis tagastusnõude tuvastamismenetlus nädalaid aega, siis novembri tagastusnõude kontrolli alustamisel selgus tema ja tehingupartneri INF-ide võrdlusest kohe, et tegemist ei ole õige summaga. Õige käibemaksu summa arvel oli tegelikult 6 eurot.

Näide 3

KMD INF A-osa andmetel müüs OÜ LS AS-ile V summas 810 000 eurot (lisandub käibemaks 162 0000 eurot) ja KMD INF B-osa andmetel soetas OÜ-lt Z (KMD INF-il andmed puudusid) summas 1 200 011,56 eurot (sh käibemaks 200 001,93 eurot).

Analüüsimisel selgus, et OÜ Z on alates 25.11.2014 kustutatud käibemaksukohustuslaste registrist. Kahtlus, et tegemist on varifirmaga.

09.01.2015 viidi sisse OÜ LS KMD parandus, millega vähendati 20% määraga maksustatavat käivet summas 810 000 eurot, käibemaksu 162 000 eurot ja sisendkäibemaksu 200 001,93 eurot.

Tehingutest sai maksuhaldur koheselt teada tänu käibedeklaratsiooni lisale ja alusetu käibemaksu tagastusnõue jäi rahuldamata.